'ATATÜRK' FİLMİ PRIMEVIDEO'DA

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Bir yıldan uzun bir süredir ilk başta Disney tarafından yayınlanacağı söylenen ancak daha sonra vazgeçilen Atatürk filmi üzerine yapılan tartışmalar, 9 Eylül 2024 tarihinde Amazonun sahibi olduğu PrimeVideo tarafından yayınlanmasıyla sonuca bağlanmıştır. 29 Ekimde ikincisinin yayınlanacağını duyuran kuruluş, 10 Kasımda da altı bölümlük bir dizi olarak yayınlanacağını paylaşmıştır. Yurtdışından izlemek isteyenler ise Atatürk filmi konusunda hüsran yaşamaktadır, çünkü bu konudaki sorulara yanıt veren PrimeVideo, yalnız Türkiyeden izlenebileceğini söylemiştir. Bu durum, izlenme yoğunluğu ve yurtdışı için talepler artınca bazı yapımlar için değişiklik gösterebilmektedir. PrimeVideonun bu noktayı değerlendirmeye alabilmesini umut ediyoruz.

PrimeVideo Atatürk filmini yayınlamadan önce, filmin yolculuğunu kısaca ve doğru bir şekilde hatırlamakta fayda vardır. Özellikle üzerinden bu kadar zaman geçtikten sonra, sular durulup bulanıklık sona erince tablo daha net bir şekilde ortaya çıkmıştır. 2023 yılında Atatürk filmini yayınlayacağını ilan eden, daha sonra bu kararından vazgeçen DisneyPlus Türkiyede büyük bir tepki çekmişti, hatta Türkiyedeki kullanıcıların büyük bir çoğunluğu üyeliklerini iptal etmişti. DisneyPlus, Atatürk filmini iptal ettiğini duyurunca, AVİM bültenlerini takip edenlerin yakından tanıdığı, Türkiye ve Atatürk düşmanlığı ile bilinen The Armenian National Committe of America (ANCA), sanki kendi girişimleri sonucunda Atatürk filminden vazgeçilmiş gibi bir kampanya yapmaya başlamıştır. Ancak konu DisneyPlus açısından ele alındığında durum biraz daha farklı bir noktaya varmaktadır. DisneyPlusın yayınlamaktan vazgeçtiği projelerin sadece Türkiye ile ilgili projeler olduğuna ilişkin haberler basında sıklıkla yer almıştı. Bu haber doğru olmakla beraber eksiktir. Disney şirketinin yönetim stratejilerine bakılmasında yarar vardır. Disney, Haziran ayında yönetim kurulu oybirliğiyle Bob Chapekin CEO olarak sözleşmesini üç yıl daha uzatma kararı almıştı. Kurul, şimdi ise salgının başında CEOluk görevine gelen Chapekin, şirketin en çalkantılı dönemlerinden biri olan COVİDde elinden geleni yaptığını, ancak Disneyin geleceğinin Bob Iger ile daha emin ellerde olacağına kanaat getirmiştir[1]. Iger göreve yeniden geldikten sonra finansal olarak DisneyPlus içeriklerinde de değişikliğe gidilmesi gerektiğinin altını çizmiş, pek çok projeden vazgeçileceğini açıklamıştır ve bu politika 2024 yılında da devam etmiştir. 2015-2019 yılları arasında rakipsiz bir imaj çizen şirket, pandemi ile eski saltanatını korumanın yollarını aramıştır. CEO Bob Igerin filmleri sessizce iptal etme konusundaki son yorumu rahatsız edici bulunmuştur. İptal ettikleri tamamlanmış filmler hakkında büyük ses getiren duyurular yapan Warner Brosun tam

tersi, Disney geliştirme aşamasında olan projelerde ilerleme kaydetmemiştir. Bu projelerin çoğu, Disneyin özellikle DisneyPlus ve Hulu Originals olmak üzere yayıncılığa ağırlık verdiği dönemde duyurulmuştu. 2020de, COVID-19 salgını sırasında sinemalar kapatılınca film izlemek için dijital platformlar tek seçenek haline geldi. Seyirci katılımının 2021e kadar hala düşük olduğu düşünülürse, bu doğru bir karar olarak görülebilir. Yine de, Spider-Man: No Way Home, Top Gun, Maverick, Avatar: Su Yolu, Super Mario Bros, Barbie ve Oppenheimer gibi filmler izleyicilerin sinemaya gitmeye istekli olduğunu ortaya koymuştur. 2023 gayet açık ki, Disney için zor bir yıl olmuştur. Çünkü, şirketin stratejisi fikri mülkiyet konusunda geri tepmiştir[2]. Kısacası, Disney'in, ABD içindeki izleyiciler tarafından heyecanla beklenen projelerinden bile vazgeçtiği hesaba katılırsa, Türkiye ya da bir başka ülke ile imzalanmış projelerinden vazgeçmesi olağan karşılanabilir.

DisneyPlusın yayınlamaktan vazgeçtiği "Atatürk" filmi olmasaydı, büyük ihtimalle DisneyPlusın diğer projeleri iptal ettiğine ilişkin haberler, iptal edilen "ilgili projelerin takipçileri" kadar bir kitle tarafından takip edilecekti. Ancak, Atatürk ve Türkiye alerjisi olan ANCAnın konunun üzerine atlaması ve adeta kendi girişimleri olarak göstermeye çalışması, tam da ANCA gibi saldırgan ve fırsatçı bir yapının üstlenmeyi seçebileceği bir durumdur. Bugün, Atatürk filmi, en az DisneyPlus kadar önemli bir dijital platform olan PrimeVideoda gösterime girmiştir. Daha öncesinde, Los Angelesta, Ermeni diasporasını en etkin olduğu yerde, Kasım 2023te, "Hollywood Türk Filmleri ve Drama Günleri"nde prömiyer yapmıştır. Yine 2023 yılında, Avrupanın tamamında gösterime girmiştir ve büyük ilgi görmüştür. Türk izleyicinin birden fazla kere izlediği film görünen o ki, PrimeVideoda da büyük ilgi görmüştür. Bu ilgi karşısında PrimeVideonun kayıtsız kalmaması ve Atatürk filminin sadece Türkiyede değil, dünya kütüphanesinde de yer alması gerektiğini öneririz.

**Görsel: https://www.beyazperde.com/filmler/film-320087/*

[1] Bob Iger, yeniden Disney CEOsu oldu, 21 Kasım 2022, *Marketing Türkiye*, https://www.marketingturkiye.com.tr/haberler/bob-iger-ceo/.

[2] Disney Might Have Cancelled All of Tehre Announced Films, *MovieWeb*, 20 Mart 2024, https://movieweb.com/disney-might-have-canceled-all-of-these-announced-films/.

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "'ATATÜRK' FİLMİ PRIMEVIDEO'DA." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2024 / 40. Eylül 16. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/ATATURK-FILMI-PRIMEVIDEO-DA

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır